doi: https://doi.org/10.33763/finukr2019.11.076

УДК 339.976

Ю. В. Корнєєва
кандидат економічних наук, старший науковий співробітник відділу макроекономічного регулювання та міжнародних економічних відносин НДФІ ДННУ "Академія фінансового управління", Київ, Україна, korneevaj@ukr.net
ORCID ID: https://orcid.org/0000-0002-1823-7618

МОНІТОРИНГ ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: ІНВЕСТИЦІЙНИЙ АСПЕКТ

Анотація. У статті проаналізовано інвестиційні аспекти моніторингу досягнення Цілей сталого розвитку (ЦСР). Проведено компаративну характеристику складу ключових інвестиційних індикаторів звітування щодо сталого розвитку, які містяться в Керівництві ЮНКТАД, а також у стандартах Глобальної ініціативи зі звітності (*Global Reporting Initiative* – GRI) і стандартах, розроблених Радою зі стандартів бухгалтерського обліку сталого розвитку (*Sustainability Accounting Standards Board* – SASB) у контексті забезпечення інформації про інвестиції. Запропоновано систематизувати інвестиційні виклики для транзитивних економік стосовно досягнення ЦСР у три групи: ресурсного забезпечення, інституційні та облікові, котрі ще можна назвати викликами звітності. З метою запобігання інформаційній асиметрії щодо звітування за ЦСР на рівні окремих компаній, регіонів і країн, а також у контексті подолання виклику розмивання ЦСР, запропоновано розширити склад ключових індикаторів у економічній сфері та додати показник інвестиційної пріоритетності, що відображатиме частку інвестицій у основний капітал, які сприяють підвищенню екологічності операційної діяльності підприємства, у загальному обсязі таких інвестицій, котрі свідчать про тенденції економічного зростання, тобто потенціал розвитку підприємства завдяки розширенню або оновленню виробничих потужностей.

Ключові слова: Цілі сталого розвитку (ЦСР), нефінансова звітність, "зелені" інвестиції, індикатори, інформаційна асиметрія, добровільні національні огляди, державні статистичні спостереження.

Форм. 1. **Рис.** 1. **Табл.** 6. **Літ.** 33.

Yuliia Kornieieva
Ph. D. (Economics), SESE "The Academy of Financial Management", Kyiv, Ukraine, korneevaj@ukr.net
ORCID ID: https://orcid.org/0000-0002-1823-7618

MONITORING SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS: AN INVESTMENT ASPECT

Abstract. The article is devoted to the analysis of the investment aspects of monitoring the achievement of sustainable development goals (SDGs). The author conducts a comparative analysis of the composition of core investment indicators for sustainable development reporting contained in the UNCTAD Guidelines, as well as those presented in the Global reporting initiative (GRI) and standards developed by the Sustainability Accounting Standards Board (SASB) in the context of providing investment information. It is proposed to systematize the investment challenges for transitive economies in order to achieve SDGs into three groups: resource support, institutional and accounting, which can still be called reporting challenges. Reporting challenges include: the lack of clear sustainability reporting requirements; the problem of reporting uniformity, which covers the lack of harmonization, comparability and consistency in existing methodologies that

© Корнєєва Ю. В., 2019

lead to information asymmetry; the use of SDG-washing and Cherry-picking practices in non-financial reporting; the difficulty in measuring progress of the entity's contribution to the achievement of the SDGs on the basis of available indicators in the non-financial reporting; weak corporate governance culture concerning reporting issues (company's accounting policies);. the need to develop approaches to assess the materiality of information received for investment purposes in the context of the formation of data relevant for the investment decision-making process. In order to prevent information asymmetry in SDG reporting at the level of individual companies, regions and countries, the author proposes to expand core indicators in thr economic area with an investment priority indicator reflecting the share of Fixed Capital Investment contributing to improving the environmental performance of the enterprise (green capital investments) in the total volume of Fixed Capital Investment that reflects trends towards economic growth, representing the enterprise's potential development through expansion or renewal of production capacity. The available sources for the information on the indicator are defined in entity`s financial reporting and state statistical observations.

Keywords: sustainable development goals, nonfinancial reporting, green investments, indicators, information asymmetry, voluntary national reviews, national statistical observations.

JEL classification: A12, D82, E01, E16, E22, M48.

Ю. В. Корнеева
кандидат экономических наук, старший научный сотрудник отдела макроэкономического регулирования и международных экономических отношений НИФИ ГУНУ "Академия финансового управления", Киев, Украина

МОНИТОРИНГ ДОСТИЖЕНИЯ ЦЕЛЕЙ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ: ИНВЕСТИЦИОННЫЙ АСПЕКТ

Аннотация. В статье проанализированы инвестиционные аспекты мониторинга достижения Целей устойчивого развития (ЦУР). Проведена компаративная характеристика состава ключевых инвестиционных индикаторов отчетности по устойчивому развитию, содержащихся в Руководстве ЮНКТАД, а также в стандартах Глобальной инициативы по отчетности (*Global Reporting Initiative* – GRI) и стандартах, разработанных Советом по стандартам бухгалтерского учета устойчивого развития (*Sustainability Accounting Standards Board* – SASB) в контексте обеспечения информации об инвестициях. Предложено систематизировать инвестиционные вызовы для транзитивных экономик относительно достижения ЦУР в три группы: ресурсного обеспечения, институциональные и учетные, которые еще можно назвать вызовами отчетности. С целью предотвращения возникновения информационной асимметрии касательно отчетности по ЦУР на уровне отдельных компаний, регионов и стран, а также в контексте преодоления вызова размывания ЦУР, предложено расширить состав ключевых индикаторов в экономической сфере и добавить показатель инвестиционной приоритетности, который будет отражать долю инвестиций в основной капитал, способствующих повышению экологичности операционной деятельности предприятия, в общем объеме таких инвестиций, которые свидетельствуют о тенденциях экономического роста, то есть потенциале развития предприятия благодаря расширению или обновлению производственных мощностей.

Ключевые слова: Цели устойчивого развития (ЦУР), нефинансовая отчетность, "зеленые" инвестиции, индикаторы, информационная асимметрия, добровольные национальные обзоры, государственные статистические наблюдения.

Сталий розвиток передбачає поєднання максимізації прибутку суб'єктів господарювання, збільшення обсягів виробництва, зростання ВВП і, водночас, зниження ресурсного навантаження, зменшення викидів шкідливих речовин у навколишнє середовище. Г. Дейлі запропонував вживати наукову категорію "сталий розвиток" для позначення гармонійного й збалансованого прогресу на базі інноваційного, інтенсивного економічного розвитку країн, що передбачає відсутність дискримінації, ліквідацію бідності та захист довкілля [1]. Трактуючи поняття "стале інклюзивне економічне зростання" як прогрес розвитку економічної системи, котрий дає можливість у довгостроковому періоді підтримувати певні рівень і якість життя населення, наголошуємо, що якісні й кількісні характеристики сталого розвитку забезпечуються на основі балансу соціальної справедливості, екологічної безпеки виробництва та економічної ефективності.

Запровадження регулюючих ініціатив у сфері інвестиційного забезпечення реалізації концепції сталого розвитку на першому етапі потребує проведення детального аналізу поточної ситуації з використанням реальних статистичних даних. У Керівних принципах ООН для підтримки звітності країн щодо Цілей сталого розвитку (ЦСР), опублікованих у 2017 р., наголошено, що національна звітність є найбільш значущим чинником у процесі огляду таких цілей. Формат глобального обміну інформацією передбачає уніфікацію звітності, адже існує проблема порівнянності показників через застосування різних методологій. У контексті посилення моніторингу досягнення зазначених цілей ООН на міжнародному рівні запровадила ініціативу регулярного обміну інформацією між країнами. Відповідно, в основу покладено оцінку прогресу в реалізації ЦСР на національному й субнаціональному рівнях, що передбачає підготовку та подання країнами добровільних національних оглядів (ДНО, *voluntary national review* – VNR). Уряди активно долучаються до цієї ініціативи ООН: у 2016 р. такі огляди проводили 22 країни, у 2017 р. – уже 43, у 2018 р. – 46; у 2019 р. подати ДНО планують 47 країн, у 2020 р. – 50, у т. ч. Україна [2]. В ООН підкреслюють, що доступ до високоякісних, свіжих і дезагрегованих даних має найбільше значення для ДНО, тому рекомендують урядам використовувати вже створені національні платформи, які можуть сприяти процесу підготовки оглядів у частині аналітики даних [3, с. 10, 16].

Інформаційне забезпечення моніторингу на макрорівні, що міститиметься в ДНО держави, має ґрунтуватися на звітності компаній, що потребує уніфікації даних, а отже, й методик їх збору на мікрорівні. Відсутність координації в національній статистичній системі може бути головним джерелом проблем із наявними даними, надаючи непослідовну або суперечливу інформацію. Джерелом даних у розвинутих країнах на мікрорівні виступає нефінансова звітність підприємства, яка відображає внесок суб'єкта господарювання в досягнення ЦСР та є за своєю сутністю репутаційною звітністю. З огляду на зазначене набуває актуальності питання, яким чином збирати і структурувати інформацію про дотримання суб'єктами господа-

рювання ЦСР, котра формуватиме масиви даних для складання ДНО, аби забезпечити їх порівнянність та співставність на регіональному, державному й міждержавному рівнях.

Розробленням індикаторів внеску суб'єктів господарювання в досягнення сталого розвитку займалися, зокрема, Р. Сміт, К. Сімрад і А. Шарп [4], Е. Феніхель та Дж. Ебботт [5], В. Радермахер [6]. Праці П. Дасгупти [7] присвячено аналізу економічної теорії добробуту "зелених" національних рахунків. Різні аспекти гармонізації регулювання нефінансової звітності в Європі вивчали М. Ла Торре, С. Сабельфельд, М. Бломквіст, Л. Тарквініо, Дж. Дьюмай [8]. Практичні аспекти імплементації передової світової практики щодо запровадження нефінансової звітності, а також питання, пов'язані з її аудитом, досліджували Т. Ґіддінґз, К. Вільямсон [9; 10]. Серед вітчизняних науковців варто виокремити праці Т. І. Єфименко, Л. Г. Ловінської, Я. В. Олійник, С. А. Король та ін. [11–14].

Мета статті – розкрити й поглибити інвестиційні аспекти методики моніторингу досягнення Цілей сталого розвитку в країнах із транзитивною економікою.

Роль інвестицій у реалізації концепції сталого розвитку, безперечно, визначна. Генеральний секретар ООН А. Гутерріш наголосив на важливості міжнародних інвестицій для забезпечення всеосяжного сталого розвитку, необхідних для задоволення інвестиційних потреб, пов'язаних із ЦСР, та водночас відзначив негативну тенденцію зменшення у 2018 р. глобальних потоків прямих іноземних інвестицій на 13 %, до 1,3 трлн дол. США [15, с. 5]. На рисунку показано вплив різноманітних чинників на інвестиційну діяльність, а також наслідки браку інвестицій у контексті забезпечення сталого економічного зростання в країні.

Оскільки важливою передумовою запровадження будь-яких регуляторних вимог виступають детальні аналіз і характеристика реального стану речей у певній сфері, аналіз інвестиційної складової реалізації концепції сталого розвитку та досягнення ЦСР потребує консолідованої статистики, що слугуватиме інформаційно-аналітичним підґрунтям для прийняття регуляторних рішень.

Уніфікація метаданих звітування є фундаментом досягнення прогресу в реалізації ЦСР, що потребує системності та відповідності звітної інформації. Кожен показник повинен інформувати про прогрес, бути основою моніторингу, а отже, й стимулювання. Нечіткість у формулюванні завдань та індикаторів ускладнюватиме оцінку прогресу. Управління питаннями сталого розвитку має бути включене в повсякденні процеси прийняття бізнес-рішень; у свою чергу, ефективна звітність виступатиме стратегічним інструментом залучення інвестицій завдяки забезпеченню прозорості бізнес-процесів, котра є підґрунтям довіри й прихильності інвесторів до певного суб'єкта господарювання [16].

Серйозним викликом сьогодення є намагання використовувати практику "розмивання ЦСР" (*SDG-washing*), тобто звітування про позитивний

Рисунок. **Інвестиції та стале економічне зростання**

Складено за: Guidelines to Support Country Reporting on the Sustainable Development Goals / United Nation Development Group. 2017. P. 48. URL: https://undg.org/document/guidelines-to-support-country-reporting-on-the-sustainable-development-goals.

вплив на досягнення глобальних цілей та ігнорування значних негативних наслідків. Ще однією тенденцією є використання практики "збирання вишеньок" (*Cherry-picking*), тобто вибору цілей і таргетів, найпростіших для компанії з точки зору реалізації, а не тих, котрі відповідають її найвищим пріоритетам. Загалом інвестиційні виклики для транзитивних економік щодо досягнення ЦСР можна систематизувати в три групи: інституційні виклики, облікові, або виклики звітності, та ресурсні (табл. 1).

Досліджуючи інформаційну асиметрію, породжену різними підходами до звітування зі сталого розвитку, проведемо порівняльну характеристику показників у сфері інвестування, наведених у Керівництві ЮНКТАД щодо основних показників для звітності суб'єктів господарювання про внесок у досягнення Цілей сталого розвитку [17], зі стандартами Глобальної ініціативи зі звітності [18–21] та стандартами, розробленими Радою стандартів бухгалтерського обліку сталого розвитку у США (*Sustainability Accounting Standards Board* – SASB) [22; 23]. Повний набір із 77 галузевих стандартів бухгалтерського обліку стійкості, що аналізувалися, було опубліковано SASB 7 листопада 2018 р. Оскільки перехідний період від керівних принци-

Таблиця 1. **Інвестиційні виклики Цілей сталого розвитку для транзитивних економік**

Виклики звітування	Ресурсні виклики	Інституційні виклики
Практика "розмивання ЦСР" у нефінансовій звітності. Практика "збирання вишеньок" у нефінансовій звітності. Складнощі з оцінкою прогресу щодо внеску в досягнення ЦСР. Слабка культура корпоративного управління щодо підготовки звітності (облікова політика компанії). Необхідність розроблення підходів щодо оцінки суттєвості інформації, отриманої для інвестиційних цілей, у контексті формування релевантних для прийняття інвестиційних рішень даних	Брак фінансових ресурсів унаслідок впливу факторів, що обмежують можливості приватного й державного інвестування: дефіцит бюджету, високе боргове навантаження, низький рівень ПІІ, висока вартість позикових коштів. Потреба в зміцненні системи мобілізації внутрішніх ресурсів (*domestic resource mobilization* – DRM). Втрата людського капіталу як основного чинника сталого економічного розвитку країни через посилення міграційних тенденцій	Необхідність забезпечення координації національних статистичних систем щодо нівелювання непослідовності та суперечливості даних, котрі відображають досягнення ЦСР. Потреба в забезпеченні системності збору й опрацювання даних стосовно внеску суб'єктів господарювання в реалізацію ЦСР (удосконалення інституційних механізмів збору даних). Необхідність створення системи контролю відповідності та достовірності звітної інформації зі сталого розвитку. Відсутність чітких вимог до звітності у сфері сталого розвитку. Уніфікація нефінансової звітності на основі принципів гармонізації й порівнянності. Потреба у структурних трансформаціях. Високий рівень корупції та тіньової економіки. Недостатня зрілість державних інститутів

Розроблено автором.

пів GRI G4 до стандартів звітності про стійкість (*далі* – Стандарти GRI) завершився тільки 1 липня 2018 р., розглядались обидва набори індикаторів. У табл. 2 зведено ключові інвестиційні індикатори, котрі містяться в Стандартах GRI, Керівництві ЮНКТАД і стандартах SASB із відповідними ЦСР, а також їх індикаторами, які їм повністю або частково відповідають. Аналіз ключових індикаторів сприятиме усуненню асиметрії інформаційного забезпечення задля створення умов для гармонізації й забезпечення порівнянності компаній стосовно їхнього внеску в досягнення ЦСР.

Стандарти GRI містять показники, які відображають аспекти економічної результативності (категорія "Економічна"). В інвестиційній сфері до них належить показник 201-1 (G4-EC1), що позначає створену й розподілену пряму економічну вартість та *враховує інвестиції в місцеві спільноти*, до котрих відносять внески в благодійні організації, неурядові організації (НУО) й науково-дослідні інститути (не пов'язані з комерційними дослідженнями та розробками організації); кошти на підтримку інфраструктури громади, такі як рекреаційні об'єкти; прямі витрати на соціальні програми, включаючи мистецькі та освітні заходи, будівництво школи чи лікарні [18, с. 7]. Керівництво ЮНКТАД містить показник A.3.2, котрий відображає виключно *інвестиції в місцеві спільноти*. Тобто можна зробити висновок, що індикатор GRI 201-1 (G4-EC1) є ширшим за наповненням, а отже, дані, зібрані на основі звітування за цими індикаторами, будуть непорівнюваними.

Таблиця 2. **Ключові інвестиційні індикатори звітності зі сталого розвитку**

ЦСР, завдання, індикатори	Ціль 10. Завдання 10.b. Індикатор 10.b.1. Ціль 9. Завдання 9.a. Індикатор 9.a.1	Ціль 9. Завдання 9.1. Завдання 9.4	Ціль 17. Завдання 17.17. Індикатор 17.17.1	Ціль 7. Завдання 7.b. Індикатор 7.b.1. Ціль 13. Завдання 13.1. Ціль 17. Завдання 17.7. Індикатор 17.7.1	Ціль 8. Завдання 8.5. Завдання 8.8. Індикатор 8.8.2. Ціль 10. Завдання 10.4. Індикатор10.4.1.
ЮНКТАД ISAR Керівництво			A.3.2. Інвестиції в місцеві спільноти	A.3.1. "Зелені" інвестиції	
Стандарти GRI / G4	GRI 201-4 (G4-EC4). Фінансова допомога, отримана від уряду (включає інвестиційні гранти)	GRI 203-1 (G4-EC7). Інвестиції в інфраструктуру та супутні послуги	GRI 201-1 (G4-EC1). Створена й розподілена пряма економічна вартість (включає інвестиції в місцеві спільноти)	G4-EN31. Загальні витрати та інвестиції на охорону навколишнього середовища за видами GRI G4 Oil and Gas Sector Disclosures: OG2 Загальний обсяг інвестицій у поновлювані джерела енергії	GRI 412-3 (G4-HR1). Загальна кількість і відсоток істотних інвестиційних угод та контрактів, що включають положення, які стосуються питань прав людини або які пройшли оцінку з точки зору дотримання прав людини
Стандарти SASB		FN-IB-410a.2. (1) Кількість та (2) загальна вартість інвестицій і позик, що включають інтеграцію екологічних, соціальних та управлінських факторів (ESG) за галузями			
				EM-EP-420a.3. Сума інвестицій у поновлювані джерела енергії, дохід від продажу поновлюваних джерел енергії	

Складено за: Посібник для досягнення Цілей сталого розвитку в сфері бізнесу : SDG Compass / Глобальна ініціатива зі звітності, Глобальний договір ООН, Всесвітня рада підприємців зі сталого розвитку (WBCSD). URL: https://sdgcompass.org/wp-content/uploads/2016/09/SDG_Compass_Guide_Ukranian.pdf; Guidance on Core indicators for entity reporting on the contribution towards the attainment of the Sustainable Development Goals / UNCTAD ISAR. 2018. URL: https://isar.unctad.org/wp-content/uploads/2018/10/Guidance-on-Core-Indicator_ISAR-35.pdf; GRI 201: Economic Performance 2016 / Global Sustainability Standards Board (GSSB). P. 7, 12. URL: https://www.globalreporting.org/standards/media/1039/gri-201-economic-performance-2016.pdf; GRI 412: Human Rights Assessment 2016 / Global Sustainability Standards Board (GSSB). P. 9. URL: https://www.globalreporting.org/standards/media/1027/gri-412-human-rights-assessment-2016.pdf; The Oil and Gas Sector Disclosures / Global Reporting Initiative. P. 22. URL: https://www.globalreporting.org/Documents/ResourceArchives/GRI-G4-Oil-and-Gas-Sector-Disclosures.pdf; Sustainability Accounting Standard: Investment banking and brokerage / Sustainability Accounting Standards Board. 2018. URL: https://www.sasb.org/wp-content/uploads/2018/11/Investment_Banking_Brokerage_Standard_2018.pdf; Sustainability Accounting Standard: Oil and Gas – exploration and production / Sustainability Accounting Standards Board. 2018. URL: https://www.sasb.org/wp-content/uploads/2018/11/Oil_Gas_Exploration_Production_Standard_2018.pdf.

Показник GRI 201-4 (G4-EC4) "Фінансова допомога, отримана від держави" включає, в т. ч., інвестиційні гранти, гранти на дослідження й розробки та інші відповідні види грантів [18, с. 12]. Окрім того, GRI містить показник непрямого економічного впливу 203-1 (G4-EC7) "Інвестиції в інфраструктуру та супутні послуги" [19, с. 4], а також GRI 412-3 (G4-HR1), який описує вимоги щодо звітування про вагомі інвестиційні угоди та договори, котрі охоплюють положення про права людини або пройшли скрінінг із їх дотримання [20, с. 9]. Керівництво ЮНКТАД і стандарти SASB не передбачають звітування за цими аспектами.

Стандарт Глобальної ініціативи зі звітності щодо розкриття інформації про енергетичний сектор (нафта й газ) GRI G4 "Oil and Gas Sector Disclosures" містить показник OG2 "Загальна сума, інвестована у відновлювані джерела енергії", що відповідає реалізації ЦСР 17, завдання 17.7, та передбачає звітування про загальні обсяги інвестицій у відновлювані джерела енергії за видами технології. Показник, запропонований SASB, EM-EP-420a.3 [21] відображає суму інвестицій у поновлювані джерела енергії, а також дохід від продажу таких джерел, дещо ширший від стандарту, який містив G4.

Керівництво ЮНКТАД пропонує в ролі звітності щодо інвестування в екологічні проекти використовувати показник A.3.1 "Зелені інвестиції", котрий водночас є ширшим за OG2, що охоплює лише інвестиції в поновлювані джерела енергії, не включаючи (на відміну від показника SASB EM-EP-420a.3) доходи від продажу поновлюваних джерел енергії. "Зелені" інвестиції за ЮНКТАД передбачають усі витрати на ті інвестиції, основною метою яких є запобігання, зменшення й ліквідація забруднення та інших форм деградації навколишнього середовища [17, с. 21].

Близьким за змістом до A.3.1 був показник G4-EN31 "Загальні витрати та інвестиції на охорону навколишнього середовища, з розбивкою за типами", що належав до категорії "Екологія" та відображав обсяги комплексних організаційних чи технологічних інвестицій, котрі здійснювалися в контексті поліпшення екологічних показників. Коли Керівні принципи G4 були замінені Стандартами GRI, дані, що їх відображав G4-EN31, було включено в такі стандарти, як GRI 103 "Підхід до управління" (див. Керівництво до п. 1.7 на с. 9); GRI 305 "Викиди" (див. Вказівки в розділі "Розкриття підходу до управління" на с. 6); GRI 306 "Стоки та відходи" і GRI 307 "Екологічна відповідність" (див. Вказівки в розділі "Розкриття підходу до управління" на с. 5) [24].

Певним аналогом EN31 можна вважати запропонований SASB показник FN-IB-410a.2, котрий відображає кількість та загальну вартість інвестицій і позик, які включають інтеграцію екологічних, соціальних та управлінських факторів (ESG) за галузями [22]. Проте соціальна спрямованість звітування робить цей індикатор найбільш узагальнюючим показником сталого розвитку.

Компаративна характеристика ключових інвестиційних індикаторів звітування щодо сталого розвитку виявила істотні відмінності в методичних

рекомендаціях, що ускладнюватиме процес порівнюваності даних, складених за різними методиками.

Аналізуючи національну практику, варто зауважити, що адаптацію ЦСР в Україні було завершено у 2017 р., при цьому перевагу віддано індикаторам, статистичні дані за котрими збираються на постійній основі в рамках офіційної статистичної системи згідно зі встановленими стандартами [25, с. 5]. Оскільки в Україні триває реформа системи бухгалтерського обліку й фінансової звітності в державному та недержавному секторах відповідно до міжнародних стандартів, джерела для наповнення індикаторів є розрізненими. Отже, через відсутність належного інформаційного забезпечення і джерел даних не всі релевантні для інвестиційних показників Керівництва ЮНКТАД індикатори досягнення ЦСР для України адаптовані. А саме індикатор ЦСР 7.b.1 "Інвестиції в забезпечення енергоефективності в процентному відношенні до ВВП і частка прямих іноземних інвестицій у фінансових коштах, що надходять у галузі обслуговування, які забезпечують сталий розвиток, на цілі розширення їх інфраструктури та модернізації технології", що відповідає показнику А.3.1 "Зелені інвестиції", для нашої країни не обраховується. В окресленій сфері представлені лише метадані за показником 7.3.1 "Частка енергії, вироблена з відновлюваних джерел, у загальному кінцевому споживанні енергії, %", котрий наразі не відповідає потребі аналізу інвестиційної складової. В міжнародній практиці є досвід адаптації індикаторів ЦСР до умов національних економік. Так, Управління національної статистики Великобританії використовує в ролі максимального наближення до індикатора 7.b.1 ЦСР ООН показник, що відображає поглинання й придбання у сфері енергоефективності як відсоток від ВВП [26]. З огляду на низький рівень розвитку фондового ринку, для України така адаптація не буде вдалою.

Індикатор 9.5.1 "Частка витрат на виконання наукових і науково-технічних робіт у ВВП, %", який відповідає показнику Керівництва ЮНКТАД А.3.3 "Загальні витрати на дослідження та розробки", для України адаптований. Інформаційним забезпеченням для показника витрат на НДДКР в Україні виступає Державне статистичне спостереження "Здійснення наукових досліджень і розробок". Інструментарієм для отримання даних щодо витрат на виконання наукових досліджень і розробок за видами робіт та за регіонами слугує форма № 3-наука (річна) "Звіт про здійснення наукових досліджень і розробок за 20 ___ рік". Варто зазначити, що статистичні дані публікуються в розрізі регіонів і по країні в цілому.

Агрегована статистика щодо інвестицій у місцеві спільноти в Україні не представлена, окремі відомості можна знайти в бюджетних показниках, аналізуючи затверджені бюджетні програми. Деяка інформація про такі інвестиції міститься у фінансовій звітності підприємства – Консолідованому звіті про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід), у розділі ІІІ "Елементи операційних витрат", п. 2 "Відрахування на соціальні заходи" (код рядка 2510) [27].

Розглянемо релевантні ключовим індикаторам А.1.1 "Дохід", А.1.2 "Додана вартість" і А.1.3 "Чиста додана вартість" показники ООН. Індикатор 8.2.1 "Річний темп приросту реального ВВП на одну зайняту особу" в Україні представлено показниками: 8.1.1 "Індекс фізичного обсягу ВВП (середньорічний), %" та 8.1.2 "Частка валового нагромадження основного капіталу у ВВП, %". Для доданої вартості запропоновано індикатор 8.6.2 "Частка доданої вартості за витратами виробництва суб'єктів середнього та малого підприємництва, у % до загальної суми доданої вартості за витратами виробництва" [25]. Індикатор 9.b.1 "Частка доданої вартості середньої та високотехнологічної галузі в загальній доданій вартості" в Україні дещо розширено індикаторами 9.4.1 "Частка доданої вартості за витратами виробництва підприємств, які належать до високотехнологічного сектору переробної промисловості (зокрема, з виробництва фармацевтичних продуктів і препаратів; комп'ютерів, електронної та оптичної продукції; повітряних і космічних літальних апаратів, супутнього устаткування відповідно до КВЕД) у загальній доданій вартості за витратами виробництва, %" та 9.4.2 "Частка доданої вартості за витратами виробництва підприємств, які належать до середньовисокотехнологічного сектору переробної промисловості (зокрема, виробництва хімічної продукції; електричного устаткування; машин та устаткування; автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів; інших транспортних засобів відповідно до КВЕД) у загальній доданій вартості за витратами виробництва, %" [25]. Інформаційним забезпеченням для показника, що відображає додану вартість, виступають Державні статистичні спостереження "Річні національні рахунки", де наводяться індекс фізичного обсягу ВВП (реальний ВВП); ВВП у розрахунку на одного зайнятого; індекси фізичного обсягу випуску й валової доданої вартості; "Структурні зміни в економіці України та її регіонів", де вказуються додана вартість за витратами виробництва суб'єктів господарювання, валова додана вартість в основних цінах за регіонами, а також показник "Активи, власний капітал, зобов'язання та фінансові результати підприємств". Джерела інформації для індикаторів доданої вартості наведені в табл. 3. Хоча зведена статистика публікується на регіональному рівні, високотехнологічна галузь при цьому не виокремлюється.

Згідно з результатами аналізу джерел інформації щодо інвестиційних індикаторів ("Економічна сфера") для формування ДНО, релевантні щодо інвестиційних показників Керівництва ЮНКТАД індикатори досягнення ЦСР для України можна систематизувати у дві групи: 1) *адаптовані індикатори*, для розрахунку яких в Україні збирається статистична інформація, отже, наявні джерела та визначені метадані, відповідно такі індикатори будуть відображені в ДНО (чотири індикатори із восьми); 2) *не адаптовані, проте потенційні для розкриття індикатори*, для обчислення котрих доступні джерела інформації, визначені метадані, однак вони потребують подальшого вдосконалення методології розрахунку для подання в ДНО (чотири індикатори із восьми). Зведена інформація про ключові інвестиційні ін-

Таблиця 3. **Інформаційне забезпечення окремих адаптованих індикаторів Цілей сталого розвитку в Україні**

Адаптовані ЦСР в Україні	Джерела даних
8.1.1 "Індекс фізичного обсягу ВВП (середньорічний), %".	Державне статистичне спостереження: "Річні національні рахунки".
8.1.2 "Частка валового нагромадження основного капіталу у ВВП, %".	*Індекс фізичного обсягу ВВП (реальний ВВП).*
8.6.2 "Частка доданої вартості за витратами виробництва суб'єктів середнього та малого підприємництва, у % до загальної суми доданої вартості за витратами виробництва".	*ВВП у розрахунку на одного зайнятого.*
9.4.1 "Частка доданої вартості за витратами виробництва підприємств, які належать до високотехнологічного сектору переробної промисловості (зокрема, з виробництва фармацевтичних продуктів і препаратів; комп'ютерів, електронної та оптичної продукції; повітряних і космічних літальних апаратів, супутнього устаткування відповідно до КВЕД) у загальній доданій вартості за витратами виробництва, %".	*Індекси фізичного обсягу випуску та валової доданої вартості.*
	Державне статистичне спостереження: "Регіональні рахунки".
	Індекс фізичного обсягу (реальний ВРП);
	Індекси фізичного обсягу валової доданої вартості;
9.4.2 "Частка доданої вартості за витратами виробництва підприємств, які належать до середньовисокотехнологічного сектору переробної промисловості (зокрема, виробництва хімічної продукції; електричного устаткування; машин та устаткування; автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів; інших транспортних засобів відповідно до КВЕД) у загальній доданій вартості за витратами виробництва, %"	Державне статистичне спостереження: "Структурні зміни в економіці України та її регіонів",
	додана вартість за витратами виробництва суб'єктів господарювання;
	валова додана вартість в основних цінах за регіонами

Складено за: Показники для моніторингу стану досягнення Цілей сталого розвитку: методологія збору та розрахунку даних / ПРООН. 2017. 232 с. URL: http://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/library/sustainable-development-report/Mapping-SDG-indicators-report.html.

дикатори, що відображають досягнення в реалізації ЦСР, відображена в табл. 4.

У контексті формування ДНО важливо розуміти, яка саме частка суб'єктів господарювання звітує про свій внесок у досягнення ЦСР, що має велике значення для моніторингу й аналізу просування високоякісної звітності та сприяє інтеграції інформації про сталий розвиток у щорічний цикл звітності компаній. З цією метою в ООН розроблено спеціальну методику, котра визначає мінімальний набір показників, що їх необхідно розкрити в нефінансовому звіті, щоб він вважався звітом зі сталого розвитку. Згідно з Методикою ООН щодо розкриття індикатора 12.6.1 "Кількість підприємств, які публікують звіти зі сталого розвитку" [28], мінімальним є чіткий набір критеріїв, котрі відповідають певним ключовим індикаторам Керівництва ЮНКТАД. У економічній сфері до них належать А.1.1, А.1.2, А.1.3, А.2.1, А.3.1, А.3.2. Втім, із шести обов'язкових критеріїв економічної сфери в Україні джерела даних є лише для п'яти.

Зважаючи на те, що стале економічне зростання є прогресом розвитку економічної системи, що дає можливість підтримувати певні рівень і якість життя населення в довгостроковому періоді, при цьому якісні й кількісні характеристики забезпечуються на основі балансу соціальної справедливості, економічної ефективності та екологічної безпеки операційної діяль-

Таблиця 4. **Узгодження звітності зі сталого розвитку компаній із звітністю з досягнення Цілей сталого розвитку на національному рівні: ключові індикатори економічної сфери в Україні**

Елементи розкриття згідно з Методикою обрахунку індикатора ЦСР 12.6.1	**Мінімальні вимоги: Прямий вплив на економічні показники (дохід, чистий прибуток, додана вартість, виплати акціонерам)**			**Мінімальні вимоги: Непрямий вплив на економічні показники (інвестиції в місцеві спільноти, інвестиції в інфраструктуру чи інший суттєвий економічний вплив на локальному рівні)**			**Вимоги вищого рівня: Політика та практика державних закупівель; відсоток або частка місцевих постачальників / закупівель; благодійні пожертви**	
Ключові індикатори Керівництва ЮНКТАД	A.1.1. Дохід A.1.2. Додана вартість A.1.3. Чиста додана вартість			A.2.1. Податки та інші платежі уряду	A.3.1. "Зелені" інвестиції	A.3.2. Інвестиції в місцеві спільноти	A.3.3. Загальні витрати на дослідження та розробки	A.4.1. Відсоток місцевих закупівель
Відповідні індикатори ЦСР	8.2.1	9.b.1	9.4.1	17.1.2	7.b.1	17.17.1	9.5.1	9.3.1
Адаптовані в Україні індикатори ЦСР	8.1.1	9.4.1 9.4.2.	Не адаптовано	Не адаптовано	Не адаптовано	Не адаптовано	9.5.1	8.6.2
Доступні в Україні джерела інформації	Державні статистичні спостереження	Державні статистичні спостереження	Агрегована статистика відсутня. Потрібні подальші статистичні спостереження	Податкова звітність компаній, звіти про платежі уряду	Державні статистичні спостереження, дані бухгалтерського обліку компанії	Дані бухгалтерського обліку компанії	Державні статистичні спостереження, дані бухгалтерського обліку компанії	Державні статистичні спостереження, дані бухгалтерського обліку компанії
Висвітлення в ДНО України	Адаптовано, буде враховано в ДНО	Адаптовано, буде враховано в ДНО	Потребує вдосконалення методика збору даних, водночас може бути розраховано для ДНО	Потребує адаптації методології розрахунку індикатора, водночас може бути розраховано для ДНО	Потребує адаптації методології розрахунку індикатора, водночас може бути розраховано для ДНО	Потребує адаптації методології розрахунку індикатора, водночас може бути розраховано для ДНО	Адаптовано, буде враховано в ДНО	Адаптовано, буде враховано в ДНО

Складено за: Посібник для досягнення Цілей сталого розвитку в сфері бізнесу : SDG Compass / Глобальна ініціатива зі звітності, Глобальний договір ООН, Всесвітня рада підприємців зі сталого розвитку (WBCSD). URL: https://sdgcompass.org/wp-content/uploads/2016/09/SDG_Compass_Guide_Ukranian.pdf; Mapping G4 to the GRI Standards. URL: https://www.globalreporting.org/standards/media/1100/mapping-g4-to-the-gri-standards-disclosures-quick-reference.pdf; Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" : наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13; SDG Indicators: Metadata repository / United Nations Department of Economic and Social Affairs. Statistics Division. URL: https://unstats.un.org/sdgs/metadata/.

ності, відзначаємо відповідність двох показників Керівництва ЮНКТАД (А.3.1 і А.3.2) двом аспектам реалізації ЦСР. Індикатор А.3.1 фактично відображає обсяги інвестицій у об'єкти охорони навколишнього середовища в контексті відходу від системи стимулювання технотронного типу економічного розвитку (відповідає складовій сталого економічного зростання "екологічна безпека операційної діяльності"). Показник охоплює інвестиції в збереження природних ресурсів (землі, надр, води, атмосферного повітря, лісу, тваринного світу тощо), ландшафту та інших природних комплексів; територій і об'єктів природно-заповідного фонду. Індикатор А.3.2 характеризує соціальну спрямованість інвестиційної діяльності та враховує інвестиції в здоров'я й життя людей.

Водночас у Керівництві ЮНКТАД не відображено інвестиції в забезпечення економічної ефективності в розрізі оцінки прогресу реалізації ЦСР, що дає змогу виявити намагання суб'єкта господарювання використовувати практики "розмивання ЦСР" і "збирання вишеньок". У цьому контексті, з метою подолання виклику розмивання, пропонуємо до економічних індикаторів віднести *показник інвестиційної пріоритетності* (*investment priorities*) *сталого розвитку*:

$$IP_{SDG} = \frac{\text{Капітальні інвестиції на охорону навколишнього природного середовища}}{\text{Капітальні інвестиції}}.$$

Вона відображатиме частку інвестицій у основний капітал, які сприяють підвищенню екологічності операційної діяльності підприємства (*green capital investments*), у загальному обсязі таких інвестицій, котрі віддзеркалюють тенденції економічного зростання, тобто потенціал розвитку підприємства завдяки розширенню або оновленню виробничих потужностей (відповідатиме складовій сталого економічного зростання "економічна ефективність"). Індикатор покаже, наскільки оновлення виробничих фондів спрямоване на збереження навколишнього середовища шляхом впровадження екологічних технологій, чи акцент зроблено на максимізації прибутку.

Визначимо метадані для обрахунку запропонованого індикатора в Україні. Згідно з Методологічними поясненнями Держстату, *капітальні інвестиції на охорону навколишнього природного середовища* є інвестиціями в придбання нових і тих, що були у використанні, або виготовлення власними силами для власного використання матеріальних і нематеріальних активів, витрати на капітальний ремонт та модернізацію, що здійснюються з метою охорони навколишнього природного середовища [29].

Відомості щодо капітальних інвестицій на охорону навколишнього природного середовища за видами природоохоронних заходів і напрямами витрат, а також за джерелами фінансування містяться в Державних статистичних спостереженнях щодо витрат на охорону навколишнього природного середовища та екологічних платежів, які складаються відповідно до Методологічних положень з організації державного статистичного спосте-

реження щодо витрат на охорону навколишнього природного середовища. Спостереження здійснюють за формою № 1-екологічні витрати (річна) "Витрати на охорону навколишнього природного середовища та екологічні платежі". У табл. 5 деталізовано інформаційне забезпечення збору даних для показника, що відображає інвестиції в охорону навколишнього природного середовища в Україні. Варто зауважити, що на регіональному рівні зведена статистика також публікується на веб-сайті Держстату України.

Згідно з Інструкцією щодо заповнення форми державного статистичного спостереження № 1-екологічні витрати "Звіт про витрати на охорону навколишнього природного середовища та екологічні платежі за 20__рік", затвердженої наказом Держкомстату від 11.11.2010 № 452, державне статистичне спостереження щодо витрат на охорону навколишнього природного середовища та екологічних платежів подають не пізніше ніж 28 лютого до територіального органу Держстату юридичні особи, які мають очисні споруди, здійснюють природоохоронні заходи, сплачують платежі за негативний вплив на навколишнє природне середовище, виконують науково-дослідні роботи, надають екологічні послуги, займаються управлінською діяльністю природоохоронного спрямування, за переліком, визначеним органом державної статистики.

Таблиця 5. **Інформаційне забезпечення для обрахунку Індексу інвестиційної пріоритетності: капітальні інвестиції на охорону навколишнього природного середовища**

Джерело даних	Державні статистичні спостереження щодо витрат на охорону навколишнього природного середовища та екологічних платежів
Нормативно-правове забезпечення	Методологічні положення з організації державного статистичного спостереження щодо витрат на охорону навколишнього природного середовища, затверджені наказом Держкомстату від 23.12.2011 № 392
Форма звітності	Форма № 1-екологічні витрати (річна) "Витрати на охорону навколишнього природного середовища та екологічні платежі"
Методологія збору інформації	Інструкція щодо заповнення форми державного статистичного спостереження № 1-екологічні витрати "Звіт про витрати на охорону навколишнього природного середовища та екологічні платежі за 20__рік", затверджена наказом Держкомстату України від 24.10.2006 № 494 (у редакції наказу Держкомстату України від 11.11.2010 № 452). Роз'яснення щодо показників форми № 1-екологічні витрати (річна) державного статистичного спостереження "Витрати на охорону навколишнього природного середовища та екологічні платежі", затверджені від 26.01.2015 № 17.4–12/2

Складено за: Методологічні положення з організації державного статистичного спостереження щодо витрат на охорону навколишнього природного середовища : наказ Державного комітету статистики України від 23.12.2011 № 392. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/metod_polog/metod_doc/2015/151/mp_2_B_2015.zip; Витрати на охорону навколишнього природного середовища та екологічні платежі / Держстат України. URL: http://ukrstat.gov.ua/metaopus/2019/3_01_00_03_2019.htm/; Про затвердження інструкцій щодо заповнення форм державних статистичних спостережень з охорони навколишнього природного середовища : наказ Державного комітету статистики України від 24.10.2006 № 494. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1194-06.

Відповідно, звітування за цим показником доцільно проводити в секторальному розрізі, а саме для великих і середніх підприємств, основний вид економічної діяльності котрих належить до таких кодів КВЕД [30]:

A Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство.
B Добувна промисловість і розроблення кар'єрів.
C Переробна промисловість.
D Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря.
F Будівництво.

Згідно з Методологічними поясненнями Держстату, до інвестицій у основний капітал (капітальних вкладень) належать інвестиції в капітальне будівництво, машини, обладнання, інструмент, інвентар, транспортні засоби та інші основні засоби. Дані про інвестиції в основний капітал розподілено за видами економічної діяльності, на розвиток яких вони були спрямовані [29].

Розділ 1 "Капітальні інвестиції" Інструкції щодо заповнення форм державних статистичних спостережень № 2-інвестиції (річна) "Капітальні інвестиції" та № 2-інвестиції (квартальна) "Капітальні інвестиції" містить відомості в рядку 112, де відображаються *обсяги інвестицій в основний капітал (капітальні вкладення)*, а саме: в придбання і створення активів, їх реконструкцію, розширення, модернізацію тощо [31].

Для суб'єктів господарювання, що належать до приватного сектору, вимоги до розкриття інформації щодо капітальних інвестицій викладено в Національному положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" [27]. Ст. II "Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності" Консолідованого звіту про рух грошових коштів містить рядок "Витрачання на придбання необоротних активів" (код рядка 3260).

Інформація про основні засоби в державному секторі розкривається в примітках до фінансової звітності згідно з Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 "Основні засоби". Підпункт 1.8. розділу VII передбачає розкриття суми капітальних інвестицій у основні засоби за звітний рік [32].

Балансовий рахунок 13 "Капітальні інвестиці" відображається відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі згідно з розділом 1 "Балансові рахунки", відноситься до класу 1 "Нефінансові активи" та охоплює капітальні інвестиції в основні засоби (субрахунок 1311 для розпорядників бюджетних коштів, 1321 – для державних цільових фондів); капітальні інвестиції в інші необоротні матеріальні активи (субрахунок 1312 для розпорядників бюджетних коштів, 1322 – для державних цільових фондів); капітальні інвестиції в нематеріальні активи (субрахунок 1313 для розпорядників бюджетних коштів, 1323 – для державних цільових фондів); капітальні інвестиції в довгострокові біологічні активи (субрахунок 1314 для розпорядників бюджетних коштів, 1325 – для державних цільових фондів); капітальні інвестиції в необоротні активи спецпризначення (субрахунок 1324 для державних цільових фондів) [33].

Уявлення про інформаційне забезпечення обрахунку Індексу інвестиційної пріоритетності в частині капітальних інвестицій дає табл. 6.

Таблиця 6. **Інформаційне забезпечення для обрахунку Індексу інвестиційної пріоритетності: капітальні інвестиції**

Капітальні інвестиції		
Джерело даних	Державні статистичні спостереження зі статистики капітальних інвестицій, будівництва та інвестиційних проектів. Фінансова звітність	
Статистична методологія	Інструкція щодо заповнення форм державних статистичних спостережень № 2-інвестиції (річна) "Капітальні інвестиції" та № 2-інвестиції (квартальна) "Капітальні інвестиції", затверджена наказом Державного комітету статистики України від 10.11.2008 № 436	
Нормативно-правове забезпечення для державного сектору	Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 "Основні засоби", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 12.10.2010 № 1202. План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31.12.2013 № 1203	Розділ 1 "Балансові рахунки", клас 1 "Нефінансові активи", балансовий рахунок 13 "Капітальні інвестиції"
Нормативно-правове забезпечення для приватного сектору	Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73	Консолідований звіт про рух грошових коштів, ст. II "Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності". Витрачання на придбання необоротних активів (код рядка 3260)

Складено за: Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" : затв. наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13; Про затвердження Інструкції щодо заповнення форм державних статистичних спостережень № 2-інвестиції (річна) "Капітальні інвестиції" та № 2-інвестиції (квартальна) "Капітальні інвестиції" : наказ Державного комітету статистики України від 10.11.2008 № 436. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1154-08; Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 "Основні засоби" : затв. наказом Міністерства фінансів України від 12.10.2010 № 1202. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/z1017-10#n18; Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі : наказ Міністерства фінансів України від 31.12.2013 № 1203. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-14.

На підставі викладеного доходимо таких висновків. Проведена компаративна характеристика ключових інвестиційних індикаторів звітування щодо сталого розвитку, які містяться в Керівництві ЮНКТАД, у стандартах Глобальної ініціативи зі звітності та стандартах, розроблених Радою стандартів бухгалтерського обліку сталого розвитку, виявила значні відмінності в методичних рекомендаціях, що ускладнюватиме процес порівняння даних у контексті складання ДНО, а це свідчить про існування істотної асиметрії за формою і змістом. Водночас через відсутність належного інформаційного забезпечення й розрізненість джерел даних не всі релевантні для інвестиційних показників Керівництва ЮНКТАД індикатори досягнення Цілей сталого розвитку адаптовані для України. З огляду на наявні у нас джерела інформації, пропонуємо доповнити Керівництво ЮНКТАД індикатором, що ґрунтуватиметься на даних, котрі регулярно збираються.

На сьогодні інвестиційні індикатори сталого розвитку в нефінансовій звітності не відображають інвестиції у забезпечення економічної ефективності в розрізі оцінки прогресу реалізації ЦСР, що дало б можливість виявити намагання суб'єкта господарювання використовувати практики "розмивання ЦСР" і "збирання вишеньок". У цьому контексті пропонуємо до економічних індикаторів віднести *показник інвестиційної пріоритетності* (*investment priorities*), що характеризуватиме частку інвестицій у основний капітал, які сприяють підвищенню екологічності операційної діяльності підприємства (*green capital investments*), у загальному обсязі таких інвестицій, котрі відображають тенденції економічного зростання, тобто потенціал розвитку підприємства завдяки розширенню або оновленню виробничих потужностей (відповідатиме складовій сталого економічного зростання "економічна ефективність"). Показник базується на екологічній і фінансовій звітності підприємств, яка відповідно до національного законодавства є обов'язковою та передбачає мінімально встановлені методичні критерії підрахунку. Індикатор показуватиме, наскільки оновлення виробничих фондів спрямоване на збереження навколишнього середовища шляхом впровадження екологічних технологій, чи акцент зроблено на максимізації прибутку.

Список використаних джерел

1. *Daly H.* Beyond Growth. The Economics of Sustainable Development. Beacon Press, 1996. 253 p.

2. Voluntary National Reviews Database / DESA United Nations. URL: https://sustainabledevelopment.un.org/vnrs/.

3. Handbook for preparation of Voluntary National Reviews / DESA United Nations. 2018. 65 p. URL: https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/20872VNR_hanbook_2019_Edition_v4.pdf.

4. *Smith R., Simrad C., Sharpe A.* A proposed approach to environment and sustainable indicators based on capital / National Round Table on the Environment and the Economy's Environment and Sustainable Development Indicators Initiative. 2001. URL: http://www.oecd.org/dataoecd/18/12/33626361.pdf.

5. *Fenichel E. P., Abbott J. K.* Natural capital: from metaphor to measurement. *Journal of the Association of Environmental and Resource Economists*. 2014. No. 1 (1/2). P. 1–27.

6. *Radermacher W.* The reduction of complexity by means of indicators – case studies in the environmental domain, in statistics, knowledge and policy: Key indicators to inform policy making / OECD. 2005.

7. *Dasgupta P.* The welfare economic theory of green national accounts. *Environmental and Resource Economics.* 2009. No. 42. P. 3–38.

8. Harmonising non-financial reporting regulation in Europe: Practical forces and projections for future research / M. La Torre, S. Sabelfeld, M. Blomkvist et al. *Meditari Accountancy Research*. 2018. URL: https://doi.org/10.1108/MEDAR-02-2018-0290.

9. *Giddings T.* A company perspective on non-financial reporting / Intergovernmental Working Group of Experts on International Standards of Accounting and Reporting, thirty-sixth session, 30 October – 01 November 2019. Geneva : Palais des Nations, 2019. URL: https://unctad.org/meetings/en/Presentation/ciiisar36_31AM_TGiddings_en.pdf.

10. *Williamson K.* UK auditor's perspective on assurance over nonfinancial reporting (NFR) / Intergovernmental Working Group of Experts on International Standards of Accounting and Reporting, thirty-sixth session, 30 October – 01 November 2019. Geneva :

Palais des Nations, 2019. URL: https://unctad.org/meetings/en/Presentation/ciiisar36_31AM_KWilliamson_en.pdf.

11. *Єфименко Т. І.* Запровадження інтегрованої звітності та реформування бухгалтерського обліку в умовах євроінтеграції. *Фінансова глобалізація і євроінтеграція* / ДННУ "Акад. фін. упр.". Київ, 2015. С. 241–257.

12. Інформація в антикризовому управлінні: глобальний аспект стандартизації обліку та фінансової звітності / Т. Єфименко, Л. Ловінська, В. Жук ; ДННУ "Акад. фін. упр.". Київ, 2015. 400 с.

13. *Олійник Я. В.* Інституціональні засади організації бухгалтерського обліку в умовах міжнародної інтеграції. Київ : ТОВ "Лазуріт-Поліграф", 2014. 320 с.

14. *Король С.* Нефінансова звітність підприємства. *Вісник КНТЕУ.* 2011. № 6. С. 102–113.

15. World Investment Report 2019: Special Economic Zones / UNCTAD. 237 p. URL: https://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2019_en.pdf.

16. Посібник для досягнення Цілей сталого розвитку в сфері бізнесу: SDG Compass / Глобальна ініціатива зі звітності, Глобальний договір ООН, Всесвітня рада підприємців зі сталого розвитку (WBCSD). URL: https://sdgcompass.org/wp-content/uploads/2016/09/SDG_Compass_Guide_Ukranian.pdf.

17. Guidance on Core indicators for entity reporting on the contribution towards the attainment of the Sustainable Development Goals / UNCTAD ISAR. 2018. URL: https://isar.unctad.org/wp-content/uploads/2018/10/Guidance-on-Core-Indicator_ISAR-35.pdf.

18. GRI 201: Economic Performance 2016 / Global Sustainability Standards Board (GSSB). URL: https://www.globalreporting.org/standards/media/1039/gri-201-economic-performance-2016.pdf.

19. GRI 203: Indirect Economic Impacts 2016 / Global Sustainability Standards Board (GSSB). URL: https://www.globalreporting.org/standards/media/1004/gri-203-indirect-economic-impacts-2016.pdf.

20. GRI 412: Human Rights Assessment 2016 / Global Sustainability Standards Board (GSSB). URL: https://www.globalreporting.org/standards/media/1027/gri-412-human-rights-assessment-2016.pdf.

21. The Oil and Gas Sector Disclosures / Global Reporting Initiative. URL: https://www.globalreporting.org/Documents/ResourceArchives/GRI-G4-Oil-and-Gas-Sector-Disclosures.pdf.

22. Sustainability Accounting Standard: Investment banking and brokerage / Sustainability Accounting Standards Board. 2018. URL: https://www.sasb.org/wp-content/uploads/2018/11/Investment_Banking_Brokerage_Standard_2018.pdf.

23. Sustainability Accounting Standard: Oil and Gas – exploration and production / Sustainability Accounting Standards Board. 2018. URL: https://www.sasb.org/wp-content/uploads/2018/11/Oil_Gas_Exploration_Production_Standard_2018.pdf.

24. Mapping G4 to the GRI Standards. URL: https://www.globalreporting.org/standards/media/1100/mapping-g4-to-the-gri-standards-disclosures-quick-reference.pdf.

25. Показники для моніторингу стану досягнення Цілей сталого розвитку: методологія збору та розрахунку даних / ПРООН. 2017. 232 с. URL: http://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/library/sustainable-development-report/Mapping-SDG-indicators-report.html.

26. Low Carbon and Renewable Energy Economy Survey, UK: 2017 / Office for National Statistics of UK. URL: https://www.ons.gov.uk/economy/environmentalaccounts/bulletins/finalestimates/2017.

27. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" : затв. наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13.

28. Methodology for SDG indicator 12.6.1: Draft from the Custodian Agencies / UNCTAD. 2019. 28 p.

29. Методологічні пояснення / Держстат України. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2005/ns_rik/ns_u/ns_met.htm.

30. Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010 : наказ Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 11.10.2010 № 457. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10.

31. Про затвердження Інструкції щодо заповнення форм державних статистичних спостережень № 2-інвестиції (річна) "Капітальні інвестиції" та № 2-інвестиції (квартальна) "Капітальні інвестиції" : наказ Державного комітету статистики України від 10.11.2008 № 436. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1154-08.

32. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 "Основні засоби" : затв. наказом Міністерства фінансів України від 12.10.2010 № 1202. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/z1017-10#n18.

33. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі : наказ Міністерства фінансів України від 31.12.2013 № 1203. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-14.

References

1. Daly, H. (1996). *Beyond Growth. The Economics of Sustainable Development*. Beacon Press.

2. DESA United Nations. (n. d.). *Voluntary National Reviews Database*. Retrieved from https://sustainabledevelopment.un.org/vnrs/.

3. DESA United Nations. (2018). *Handbook for preparation of Voluntary National Reviews*. Retrieved from https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/20872VNR_hanbook_2019_Edition_v4.pdf.

4. Smith, R., Simrad, C., & Sharpe, A. (2001). *A proposed approach to environment and sustainable indicators based on capital*. Retrieved from http://www.oecd.org/dataoecd/18/12/33626361.pdf.

5. Fenichel, E. P., Abbott, J. K. (2014). Natural capital: from metaphor to measurement. *Journal of the Association of Environmental and Resource Economists*, 1 (1/2), 1–27.

6. Radermacher, W. (2005). *The reduction of complexity by means of indicators – case studies in the environmental domain, in statistics, knowledge and policy: Key indicators to inform policy making*. OECD.

7. Dasgupta, P. (2009). The welfare economic theory of green national accounts. *Environmental and Resource Economics*, 42, 3–38.

8. La Torre, M., Sabelfeld, S., Blomkvist, M., Tarquinio, L., & Dumay, J. (2018). Harmonising non-financial reporting regulation in Europe: Practical forces and projections for future research. *Meditari Accountancy Research*. Retrieved from https://doi.org/10.1108/MEDAR-02-2018-0290.

9. Giddings, T. (2019). *A company perspective on non-financial reporting*. Geneva: Palais des Nations. Retrieved from https://unctad.org/meetings/en/Presentation/ciiisar36_31AM_TGiddings_en.pdf.

10. Williamson, K. (2019). *UK auditor's perspective on assurance over nonfinancial reporting (NFR)*. Geneva: Palais des Nations. Retrieved from https://unctad.org/meetings/en/Presentation/ciiisar36_31AM_KWilliamson_en.pdf.

11. Iefymenko, T. I. (2015). Introduction of integrated reporting and accounting reform in the context of European integration. In O. H. Bilorus, T. I. Iefymenko (Eds.). *Financial globalization and European integration* (pp. 241–257). Kyiv: DNNU "Akademiia finansovoho upravlinnia" [in Ukrainian].

12. Iefymenko, T., Lovinska, L., & Zhuk, V. (2015). *Crisis management information: a global aspect of accounting and financial reporting standardization*. Kyiv: DNNU "Akademiia finansovoho upravlinnia" [in Ukrainian].

13. Oliinyk, Ya. V. (2014). *Institutional principles of accounting organization in the conditions of international integration*. Kyiv: TOV "Lazurit-Polihraf" [in Ukrainian].

14. Korol, S. (2011). Non-financial reporting of an enterprise. *Herald of Kyiv national university of trade and economics*, 6, 102–113 [in Ukrainian].

15. UNCTAD. (2019). *World Investment Report 2019: Special Economic Zones*. Retrieved from https://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2019_en.pdf.

16. GRI, WBCSD. (2016). *Guide to achieving Sustainable Development Goals in Business: SDG Compass*. Retrieved from https://sdgcompass.org/wp-content/uploads/2016/09/SDG_Compass_Guide_Ukranian.pdf [in Ukrainian].

17. UNCTAD ISAR. (2018). *Guidance on Core indicators for entity reporting on the contribution towards the attainment of the Sustainable Development Goals*. Retrieved from https://isar.unctad.org/wp-content/uploads/2018/10/Guidance-on-Core-Indicator_ISAR-35.pdf.

18. Global Sustainability Standards Board. (2016). *GRI 201: Economic Performance*. Retrieved from https://www.globalreporting.org/standards/media/1039/gri-201-economic-performance-2016.pdf.

19. Global Sustainability Standards Board. (2016). *GRI 203: Indirect Economic Impacts*. Retrieved from https://www.globalreporting.org/standards/media/1004/gri-203-indirect-economic-impacts-2016.pdf.

20. Global Sustainability Standards Board. (2016). *GRI 412: Human Rights Assessment*. Retrieved from https://www.globalreporting.org/standards/media/1027/gri-412-human-rights-assessment-2016.pdf.

21. Global Reporting Initiative. (2013). *The Oil and Gas Sector Disclosures*. Retrieved from https://www.globalreporting.org/Documents/ResourceArchives/GRI-G4-Oil-and-Gas-Sector-Disclosures.pdf.

22. Sustainability Accounting Standards Board. (2018). *Sustainability Accounting Standard: Investment banking and brokerage*. Retrieved from https://www.sasb.org/wp-content/uploads/2018/11/Investment_Banking_Brokerage_Standard_2018.pdf.

23. Sustainability Accounting Standards Board. (2018). *Sustainability Accounting Standard: Oil and Gas – exploration and production*. Retrieved from https://www.sasb.org/wp-content/uploads/2018/11/Oil_Gas_Exploration_Production_Standard_2018.pdf.

24. Global Sustainability Standards Board. (2016). *Mapping G4 to the GRI Standards*. Retrieved from https://www.globalreporting.org/standards/media/1100/mapping-g4-to-the-gri-standards-disclosures-quick-reference.pdf.

25. UNDP. (2017). *Indicators for monitoring the achievement of the Sustainable Development Goals: methodology for data collection and calculation*. Retrieved from http://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/library/sustainable-development-report/Mapping-SDG-indicators-report.html [in Ukrainian].

26. Office for National Statistics of UK. (2019). *Low Carbon and Renewable Energy Economy Survey, UK: 2017*. Retrieved from https://www.ons.gov.uk/economy/environmentalaccounts/bulletins/finalestimates/2017.

27. Ministry of Finance of Ukraine. (2013). *National Accounting Regulation (Standard) 1 "General reporting requirements"* (Order No. 73, February 7). Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13 [in Ukrainian].

28. UNCTAD. (2019). *Methodology for SDG indicator 12.6.1: Draft from the Custodian Agencies*.

29. State Statistics Service of Ukraine. (n. d.). *Methodological explanations*. Retrieved from http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2005/ns_rik/ns_u/ns_met.htm [in Ukrainian].

30. State Committee of Ukraine for Technical Regulation and Consumer Policy. (2010). *Classification of economic activities DK 009:2010* (Order No. 457, October 11). Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10 [in Ukrainian].

31. State Statistics Service of Ukraine. (2008). *On approval of the Instruction on filling in forms of state statistical observations N 2-investments (annual) "Capital investments" and N 2-investments (quarterly) "Capital investments"* (Order No. 436, November 10). Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1154-08 [in Ukrainian].

32. Ministry of Finance of Ukraine. (2010). *National Public Sector Accounting Regulation (Standard) 121 "Fixed assets"* (Order No. 1202, October 12). Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/z1017-10#n18 [in Ukrainian].

33. Ministry of Finance of Ukraine. (2013). *On approval of the Public Sector Accounting* (Order No. 1203, December 31). Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-14 [in Ukrainian].